

Project 'Nieuwe Natuur Hoedekenskerke'

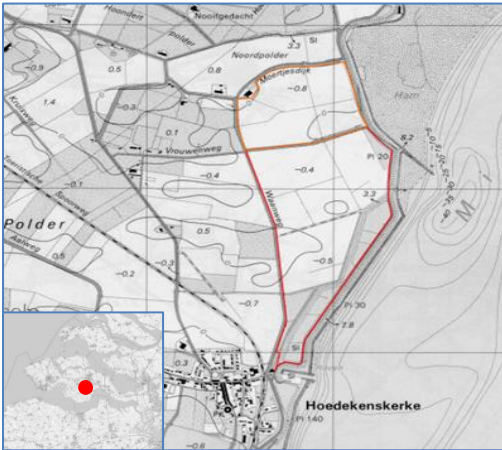
Sifra Tempelman

Onderzoeksvraag

Hoe en waarom is de voormalige landbouwgrond ten noorden van Hoedekenskerke aangepast om daar een nieuw natuurgebied te creëren?

Gebiedsbeschrijving

Het project 'Nieuwe Natuur Hoedekenskerke' is een compensatie voor de verdwijning van buitendijkse natuur door de verdieping van de Westerschelde.¹ Dieren en planten die hierdoor hun leefomgeving zijn kwijtgeraakt kunnen er hun nieuwe habitat vinden. Wat voorheen agrarisch gebied was, is nu een natuurgebied ter grootte van 68 ha.² Het gebied bevindt zich langs de Westerschelde ten noorden van Hoedekenskerke in Zuid-Beveland in Zeeland (figuur 1). Het natuurontwikkelingsgebied is in de afgelopen twee jaar aangelegd, dus naar verwachting zal de natuur er volgend jaar zijn intrek nemen.¹ Figuur 2 is een voorbeeld van hoe het er uit kan komen te zien.

Figuur 1: De ligging van het plangebied.³

Resultaten

Om deze **landschaps**verandering te realiseren was een aantal aanpassingen nodig. Het streefbeeld was een **brakke** inlaag met kale stukken grond en ondiep water.⁴

Figuur 2: Streefbeeld, na het aanpassen van de voormalige landbouwgrond.⁴

Om dit te realiseren moesten er grote oppervlakten grond worden afgegraven tot circa een meter onder het oorspronkelijke maaiveld. Ook zijn er aan de zeedijkzijde twee **kwelbuizen** aangelegd, zodat zout kwelwater dat eerst grotendeels door kleilagen werd tegen gehouden, voortaan het gebied kan binnendringen om aan de voorwaarde van nieuwe zilte natuur te voldoen.⁴ Om de natuurwaarden verder te verbeteren en de fluctuaties in het zoutgehalte te verminderen zijn aanvullende aanpassingen gedaan zoals het aanleggen van watergangen, kreken, **stuwen** en kades met oeverbescherming. Ook zijn de **drainage**buizen weggehaald en de **waterlopen** dichtgemaakt die er ten behoeve van de landbouw lagen.⁴ Natuurmonumenten gaat het terrein beheren om de ontstane natuur zo goed mogelijk in stand te houden. Zo laat men bijvoorbeeld vee van omliggende boeren op de drogere stukken grond grazen om verruiging van het landschap tegen te gaan.⁴ Daarnaast zijn er grondwaterpeilbuizen geplaatst om de grondwaterkwaliteit in de gaten te kunnen houden.⁴

Figuur 3: Werkzaamheden in het projectgebied: afgravingen.⁵

Conclusie

Door de verdieping van de Westerschelde is er buitendijks natuurgebied verloren gegaan. 'Nieuwe Natuur Hoedekenskerke' is een van de projecten om dit te compenseren. Ten noorden van Hoedekenskerke is landbouwgrond veranderd in een brak natuurgebied, om een gelijksoortige habitat te creëren voor flora en fauna. Er is onder andere grond afgegraven tot een meter onder het maaiveld en er zijn kwelbuizen geplaatst. Hierdoor kan zout zeewater het gebied makkelijker bereiken. De aanpassingen zijn in november 2014 afgerond, nu is het wachten op het ontstaan van nieuwe natuur, die vervolgens in stand zal worden gehouden.

Referenties

- 1: M. van der Jagt, Nieuwe natuur klaar voor vogels, PZC, nov. 2014
- 2: Wijnederland, geraadpleegd op 6 dec. 14, <http://www.wijnederland.nl/nieuws-overzicht/de-provincie-zeeland-voor-deze-de-dienst-landelijk-gebied-nieuwe-natuur-hoedekenskerke/#.VIMGxDGG-Sa>
- 3: Figuur 1: J. E. van den Bosch, Programma van Eisen Archeologische begeleiding 'Project Nieuwe Natuur Hoedekenskerke', SOB Research Heinenoord, 2014
- 4: Gemeente Borsele, Bijlagenboek Wijzigingsplan "Landelijk gebied en Borsels Buiten, gedeelte Nieuwe Natuur Hoedekenskerke, 2014", 2014
- 5: Bartels-Groep, Nieuwe Natuur Hoedekenskerke, geraadpleegd op 7 dec. 2014, <http://www.bartelsbv.com/project/49-nieuwe-natuur-hoedekenskerke>